

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՄՈՒԼՎԱԾՈՒՄ

Տարեկան 12 Ձր.

Վեցամսեայ 6 Ձր.

ԼՐՏԱՍՏԱՆ

Երկու քիւր մեկ ծրարով

Տարեկան 14 Ձր.

Վեցամսեայ 7 Ձր.

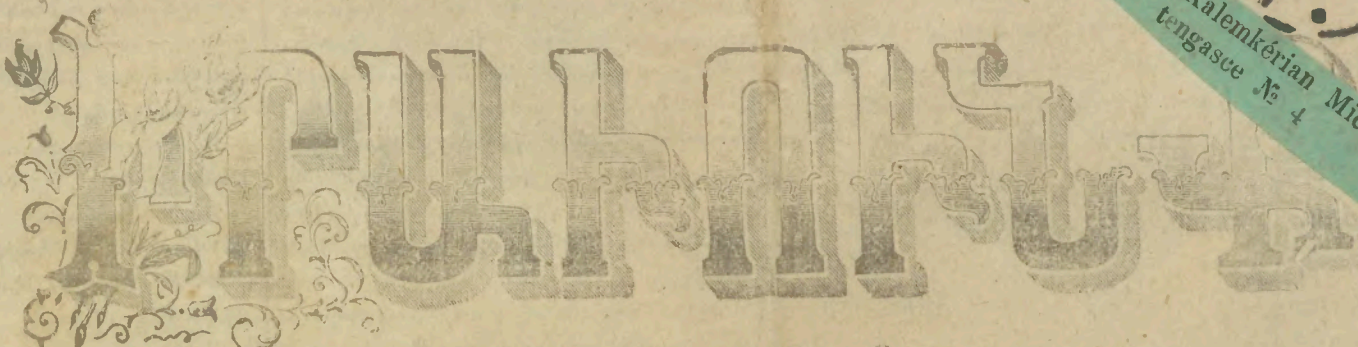
ԱՍԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2.60 Տօր.

Վեցամսեայ 1.50 Տօր.

ԿԱՆԽԻԿ

ՄԱՆՈՒՑՄԱՆ ՏՈՂԸ
20 ՄԵԹ.

Լ Ի Ա Կ Ի Բ

Ա Ջ Կ Ա Յ Ի Ն Ե Ի Կ Ա Ղ Ա Կ Ա Գ Ա Ն

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԳՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՅԵԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

Redaction du Journal

«Travounk»

(e) VARNA

РЕДАКЦИЯ

на ВЪСТНИКЪ

«Иразунк»

Г. ВАРНА

Գրադրուք եւ չեմ
ս բռնիր

ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԲԱՐՔԵՐ ԵՒ ՀԱՎԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Վերջերս Ամերիկայի «Հայրենիք»-ը, մէկը դաշնակցական օր-գաններէն, չգիտենք ինչպէս ձեռք ձգելով, հրատարակեց իւր «Ինքնակենսութեան» մէջ—որով արտա-տպեց նաեւ Ֆիլիպպին «Ռազմիկ»-ը — Հին և Նոր Հնչակեաններու մի-ջեւ կայացած յայտնի Համերաշ-խութեան դաշինքին վերաբեր-եալ բոլոր յօդուածները:

Իւր ժամանակին, եւր կայա-ցաւ այդ Համերաշխութեանը, զայն կնքող եւ կու կու ակցու-թիւնները զգուշութեամբ և խո-հեմութեամբ ծածկեցին հանրա-յին հետաքրքրութենէն նորա յօդուածները, նկատելով, ան-չուշտ, որ նոցա հրատարակու-թիւնը կարող էր վնասել յեղա-փոխական գործին, զոր երկուս-տեք կայացած համաձայնու-թեամբ նոքա դիտաւորուած էին վարելու: Այդ յօդուածները, հե-տեւաբար, ինչպէս շատ հասկա-նալի է, պէտք է գաղտնի մնա-յին բոլորովին, ինչ որ նոքա հարկ համարեցին հրատարակու-թեան տալ այդ տեսակետով, այդ-այն կէտերն էին միայն, որոնց համեմատ երկու համերաշխող կու-սակցութիւնները փոխադարձ պարտականութիւն կրտսանէ-ին օգնել միմեանց հարկաւոր պարագաներու մէջ և, առհասա-րակ, չխանգարել միմեանց գոր-ծունէութիւնը: Մնացած բոլորը նոքա հարկ համարած էին թող-նել գաղտնապահութեան մէջ:

Ոչինչ աւելի գեղեցիկ ոչինչ աւելի իմաստուն: Կը թուի թէ տարրական իմաստութիւնը և տարրական ազնւութիւնը կը պա-հանջէին որ ուրիշ որեւէ եր-րորդ, ինչով հայ և Ֆիլիպպի-ական յեղափոխական սրբազան պարտականութիւն համարէր ի-րեն չմտենալ այդ գաղտնիքին, և կամ, եթէ որեւէ կերպով մո-տեցած ալ ինչէր անոր, ըմբռնե-լով թէ որքան վտանգաւոր կա-

րող էր ինչեւ միմեան տեսակետե-րով գայն հրապարակ հանելը, յարգէր զայն և պահէր իւր մօտ այնպէս ինչպէս իւր սեփական գաղտնիքը:

Այդպէս չէ սակայն. Գաշնակ-ցական օրդանը մի կերպ ձեռք առնելով այդ գաղտնիքը, հրա-պարակ հանեց զայն առանց այլ-եայ իւր առանց վերապահութեան, մինչեւ իսկ առանձին հաճոյքով, ինչո՞ւ չէ, այդ յօդուածներու մէջ լծակազդին կէտեր կային, որոնց հրատարակութիւնը այն-քան ձեռնառու կարող էր ինչեւ իւր կուսակցական շահերուն և իւր կուսակցական դիրքի ամրա-նալուն ժողովրդի առաջ Ապա-քէն, այդ յօդուածնէն էն կերելի, լուսաւոր պարզութեամբ, որ հըռ-չակաւոր Համերաշխութիւնը կըն-քող երկու կուսակցութիւնները, Հին և Նոր Հնչակեանները, եր-կուքն եւս կողմնակից են թուրքե-րուեայլ բոլոր ազգութեանց հետ, որոնք Հայրենիքի հողին վերայ խառն կապրին հայերուս հետ կուշտ կուշտի համերաշխ գոր-ծունէութեան ընդհմ թուրք բռնակալ ռէժիմին: Սա գրեթէ մի գիտ էր Գաշնակցականներու համար: Ինչպէս, Հնչակեանները թոյլ տուին իրենց, հէնց որ հը-րապարակ նետուեցաւ թուրք-գաշնակցական եղբայրութիւնը, ամենակատար յարձակում ընդ-դէմ Գաշնակցականներու, գրա-ւորապէս իրենց բոլոր պաշտո-նական լէ կիսապաշտօնական օրդաններու մէջ, բանաւորապէս հրապարակային միջոցներու առաջ, գաղտնիքի դաշնէք, գա-տապարտեցին, գաղտնիքեցին, վարկաբեկեցին և ցոյց տուին կատարուած իրողութիւնը որպէս ազդասպան, որպէս ազգադաւ, որ-պէս նոյն իսկ դաւաճանութիւն ընդդէմ սեփական եղբոր, այն եղբոր, որի առաջարկած եղբայ-րական միութեան հրաւերը մեր-ժամ լինելէ յետոյ՝ նոքա եղբայ-րական ձեռք էին պարզած հայ-րենիքի ամենաոխտիմ լծնա-մուն — սա անիմանալի, անբացատ-րելի, սա մի արտակարգ անամո-

թութիւն էր, կարելի՞ բան էր այդ գաղտնիքին վերահասու լի-նելէ յետոյ՝ լուսութեան տալ զայն, կանց առնելով ազնւութեան, ի մաստութեան և ընդհանուր գաղտ-նապահութեան թելադրած պար-տականութեան զգացման առաջ: Մի անգամ այդ կլինէր անմիտ երեխայութիւն: Գիտե՞ր եղած էր և հարկաւոր էր զայն անմիջա-պէս շահագործել: Այդպէս ալ ա-րին նոքա հրատարակեցին գաղտ-նիքը և, իրօք, կոտորեցին Հնչակ-եան սկզբնական անդուստի խիստ իրաւացի յարձակման թափը:

Մենք նախորդ մի յօդուածով յատկապէս քննութեան առնելով Հին Հնչակեաններու գիրքը թուրք գաշնակցական դաշնադ-րութեան հանդէպ (մեզ այն ժա-մանակ յայտնի չէր նոր կամ վե-րակալման Հնչակեաններու գիր-քը այդ իրողութեան հանդէպ)՝ չլաւանեցանք գաղտնապարտել այդ գաշնակցութիւնը, գտնելով զայն միանգամայն անբնական և վնա-սակար ազգային հայրենասիրա-րական գաղափարին և, ընդհա-կառակը, հաւանի Հնչակեան զայ-րոյթին, արտայայտուած այդ-լուրթ թուրք-հայկական ելլալ-րութեան նկատմամբ: Մենք այդ-զայրոյթը դառնք խիստ բնական, իրաւացի և ըստ ավենային հա-մապատասխան ժողովրդային ըզ-գացման: Բայց մենք չմտաւորե-ցոյց տալ միեւնոյն ժամանակ այն հակասութիւնը, որ կար Հըն-չակեանների զգացման և նոցա մտածողութեան միջեւ՝ վերա-բերմամբ նոյն այդ հարցին: Ար-գարեւ, ասացինք մենք, երբ մէկ կողմանէ նոքա արդար կերպով կը բողբէին կատարուած գաշ-նակցութեան դէմ, չէին նկատե-ր սակայն, որ իրենք իրենց կը հա-կասէին, տրուած ինչեւ լայն յայտնի իրողութիւնը որ նոքա, Հնչակեանները, նոյնպէս կողմնա-կից էին այդպիսի մի համերաշ-խութեան երիտասարդ թուրքի հետ՝ եթէ սոքա հաւանէին պոյ-մաններու մէջ դնել Հայաստանի աւտոնոմիան, այսինքն ինքնա-վարութիւնը: Այդպէս լինելով ի-

րերի գրութիւնը, մենք եզրա-կացուցած էինք որ առանձին տարրերով թիւն չկար Գաշնակ-ցութեան և Հնչակեան տեսու-թիւնների միջեւ, որ պէտք էր Հնչակեանները իսպառ մերժե-ին, սկզբունքով չընդունէին թուրքերու հետ այդպիսի վտան-գաւոր միութիւն և չլնէին զայն ոչ մի պայմանաւորութեան մէջ:

Այժմ, երբ հրատարակութեան տրուած է Հին ու Նոր Հնչակ-եաններու Համերաշխութեան դաշինքը, որտեղէն պարզ, շատ պարզ կերպով կերեւի որ նոքա միեւնոյն մտածողութեան, միեւ-նոյն տեսութեան են այդ հար-ցի նկատմամբ, ինչպէս Գաշնակ-ցականները, հակասութիւնը այլ-եւս բացորոշ է, և նոքա, Հնչակ-եանները, մեր կարծիքով, կը դադարէին որ և է իրաւունք ու-նենալ գաղտնապարտելու Գաշ-նակցականներու բայլը, որովհե-տեւ սոքա արեւ են և գործադ-րել այն, ինչ որ կանէին և կը գործադրէին, ուշ կամ կանուխ, իրենք, Հնչակեանները, ըստ ի-րենց ընդունած որոշման՝ կըն-քուած համերաշխութեան յօ-դուածներու մէջ:

Մեր կարծիքով, Հնչակեան-ները — երկու Հնչակեաններ — հաւասարապէս գաղտնապարտե-ին ժողովրդի և հայրենիքի գա-ղտնաբար առաջ, ինչպէս իրենք, Գաշնակցականները, որոնք աւե-լի գործունեայ գտնուեցան այդ տխուր գործի մէջ: Նոքա բաց է ի շայ կը հակասեն իրենց և կը կորցնեն ամեն իրաւունք խօսքի այդ նկատմամբ: (*)

(*) Գիտ. իմ. Պ. Ա. մատուցի իր այս գաղտնիքեան մէջ ահագնապէս կը սխալի, երբ չը ներքո՞ւ եւ է հա-յեղափ. կուսակցութեան Հայաստանի ինքնավարութիւնը պայմանագրելով թուրք կամ ո՞ր եւ տեղական ժողո-վուրդի հետ համերաշխութիւն, ինչ որ պատ-րաստ են ընելու Հնչակեանները: Այ-սօր մեր վիճակը այն աստիճանի է, որ մենք պէտք է համերաշխութիւն հակա-սովորական ո՞ր եւ է օտար ու ժի հետ, եթէ սա երաշխաւորէ մեզ գէթ 1905 մայիս 11ի բարենորոգման ծրագրի: Հայաստանի անկախութիւնը Հնչակ-

առավարում հայ լուսաւորչական-
պետականութեան ձեռքով օրս
հայրենիքին հիման վրայ
Բ. Հայ-լուսաւորչական հանրակր-
թական եկեղեցական-ծխական ու-
սմանականները կազմակերպում են
կրթական կազմով՝ 3 կամ 4 ամեայ
սանթղիսներով եւ երկրասեան կազմով
կամ 6 ամեայ դասընթացով սկզբ-
ական ուսումնարանները, բայց այն-
պէս որ վերջին մէջ 3 ու 5 ու կամ
6 ու 7 տարիները կազմում են
կրթական երկրորդ դասարանը, իսկ
կրթական 3 կամ 4 տարիները կազմում
են միջնակարգ սկզբնական ուսում
նարանը:

Մանկավարժական Ս. Տեղական պայման-
ներ համաձայն վերոյիշեալ կրթական
առարկանները կարող են բացվել
այն առաջին քաղաքում, որտեղ
այն առաջին երկու բաժանմունք-
ները (ուսման երկու տարի) Բ. միայն
կրթական դասարան, այսինքն երկրասե-
ան սկզբնական ուսումնարանի երկու
կրթական բաժանմունքները:

Մանկավարժական Բ. Եկեղեցական-ծխա-
կան ուսումնարաններին կից կարող
են կազմակերպվել պոֆեսորիոնայ-
նային կազմակերպական բաժանմունքներ,
կարճաժամկետ միջոցաւորական Լուս-
աւորչական Միջնակարգ-ծխական սկզբ-
նական ուսումնարանները արհեստա-
ւորական բաժանմունքները կ'անօժա-
նային:

Գ. Եկեղեցական ծխական դպրոց-
ներում ուսումը կառարկում է մայրենի
լեզուով, իսկ ուսուցող լեզուն, իբրեւ
պարտադիր առարկայ, աւանդում է
ուսման առաջին տարվայ երկրորդ կէ-
տից, այն եկեղեցական-ծխական դպ-
րոցում ուր աւանդում են ընդհանուր
գոտմութիւն եւ աշխարհագրութիւն,
պէտք է աւանդվեն եւ Ռուսաստանի
պատմութիւն եւ աշխարհ գրութիւն
ուսուցող լեզուով:

(Մանկավարժական)

ԺԵՍԸ — ԹԻՒՐԿԵՏՈՒ
ՅԵՇԱՍՏԱԿԱԿԻՐԸ

ԺԵՍԸ — ԹԻՒՐԿԵՏՈՒ «Սամանեան Մի-
ութիւն» եւ «Եւրոպայի միութիւն» կու-
սակցութեան կողմէ վերջին օրերս եւ-
րոպական պետութեանց զրկուած յի-
շատակագրէն հետեւեալ քաղաքները
էր ներկայացնէր մեր ընթերցողաց,
որոնք աւելի որոշ գաղ միայն մը պի-
տի կ'աղկուն այդ թրքական կուսակ-
ցութեան ներքին ձգտումներու մասին:

«Վսեմաշուք»
«Մեր հայրենիքի կարեւոր մէկ մա-
սը կազմող Մակեդոնիոյ վիճակը, ա-
նոր ճակատագրին բարեկամութիւնը, նա-
եւ անոր ազգային ապագայի մեղ
Ռուսիոյ դաւաններու, իրաւունք
կուտան խոնարհաբար Ձեր վսեմու-
թեանն առաջանելու հետեւեալ տողերը:
«Մեր հայրենիքի սէրէն մղումը՝ ա-
նոր երջանկութիւնը ու բարօրութիւ-
նը ձեռք բերելու եւ մեղքի ու
սխալ ճանցող Եւրոպային բռն իրո-
ղութիւնը պարզելու համար մենք այս
գիտութիւնը կ'ընենք»:

«Մակեդոնիոյ տառապեցնող բուն
չարքը մասնաշնչով եւ ասոր ան-
հետացման միջոցը ցոյց տալով, կու-
ղենք եւրոպական պետութիւնները ա-
զատել իրենց զուր փանքերէն: Ահա
մեր այս գիտութիւնը նպատակը»:

«Մենք խիստ տարօրինակ տեսարա-
նի մը առջեւ կ'ը գտնուինք: Մինչեւ
հիմա օտարներն են որ կը խօսին յա-
նուն Մակեդոնիոյ, այն աս անոր բա-
նունը մը թողած է. անիկայ միայն
պատմական յիշատակ մը ունի, եւ ու-
րիշ ոչինչ»:

«Մակեդոնիոյ չկայ. քննադէպ այլ չը-
կան այլեւս Մակեդոնացիներ: Մակեդո-
նիոյն այսօր անբաժանելի մէկ մասն
է օսմանեան կայսրութեան որով չէ
կարելի դոյն անջատել: Անիկայ այն
կայսրութեան կենսաբովը պիտի ապրի
միայն, եւ վերջին ծայրագոյնները
պարագային, անոր հետ միայն պիտի
ընկնի: Ռուսիոյ երեք նահանգները՝
Սերբիոյ, Ռուսիոյ երեք նահանգները
նախնային ժողովրդի մի մասն են
եւ որոնք անկէն մէկէն կ'ը կազմեն
օսմանեան կայսրութիւնը: Տարբերու-
թիւն չէ կարելի դնել»:

«Եւ թէ Եւրոպայի շատ հոգածու է
հինքը կանգնեցնելու ինչու համար
չողջընդունի Լիւսաւորչական թագաւորու-
թիւնը, օրինակի համար, որ զոյու-
թիւն ունէր շատ մօտ ժամանակի մէջ
եւ որուն բնակչութիւնը տակաւին մի-
եւ նոյն Լիւսիոյ կը կազմեն»:

«Անցնիւք ուրիշ կարգ մը կարծիք-
ներու»:

«Կըսեն թէ Եւրոպայի միջամտու-
թիւնը անխուսափելի եղաւ, Մակեդո-
նիոյ մէջ խեղճ քրիստոնեաներու (Գ)
խնդրանքով, հայրենաբնակներուն եւ
բնակչութեան հետեւանքը: Հետե-
ւաբար, ըստ Եւրոպայի, բոլոր տիե-
զերքի մէջ մարդասիրութեան բարձր
զգացումներէ զգուած, Մակեդոնիոյ
մէջ միայն քրիստոնեաներ կան, ո-
րոնք քրիստոնեաներ եւ գիտութեան
կարօտ ըլլային, միջոցաւ ուրիշ ամէն
կողմ ամէն ինչ լաւ կ'ընթացայ: Ռու-
սիոյ բնակչութիւնը, օրինակ, երջան-
կութեան մէջ ապրին»:

«Այս առթիւ մեղ, թող ներուի հե-
տեւեւեալ այսպէս. Եւրոպայի ուղղակի
եւ բացարձակ միջամտութիւնը Մա-
կեդոնիոյ մէջ տեղի ունեցաւ միայն
Սոֆիոյի գոմթիւնի յայտարարութե-
ան յետոյ եւ պոլկարաց մասնակի
եւ անկարեւոր պատմութեան մը
Մանաւորի նահանգին մէջ, Ռուսիոյ
Եւրոպայի ուղեց ապագայ ցանկ
խառնակութիւնները կը սրեն եւ տրա-
մայրէն օգնելու եւ նեղուկ ըլլալու
խառնաբաններուն: Եթէ պոլկարները
հանդարտ նստէին եւ զէնքի չի դի-
մէին, եթէ մոխրի չի գալէն թուր-
քերու ազգականները ու գիւղերը, եթէ
չը կ'ստորեն ճամբը զգուշանային եւ
խեղճ մահմանականները, Եւրոպայի պի-
տի եւ կենար ամէն միջամտութեան
մակեդոնական խնդիրը չպիտի յուզ-
ւէր եւ պաշտպանուէր»:

«Եւրոպայի կանգնեցնելու կամ ան-
գիտանալ կը կեղծէ Մակեդոնիոյ բուն
չարքը: Ան կը մտածէ թէ Մակեդո-
նիոյ մէջ մէկ կողմը մահմանականներ
կան՝ որոնք չարագործներ են, եւ միւս
կողմը քրիստոնեաներ (մանաւորա-
պէս Պոլկարներ) որոնք զոհեր են:
Ռուսիոյ չարքը զարմանի կ'ալծեց մի-
ջոցներ ձեռք առնելով քրիստոնեանե-
րու, այսինքն Պոլկարներու, պաշտ-
պանութեան համար կարծեցեալ բար-
բարոսութեան զէնք, այսինքն կարծեց-
եալ իսլամական մոլորեցնութեան զէնք»:

«Փութաքը ըսել, Եւրոպայի շարա-
չար կը խաբուի: Իր բարբարոս(?) մի-
ջամտութեան ի վեր քրիստոնեաները
զիրար կը մորթոտեն, միջոցաւ մահ-
մանականները՝ որոնք բնակչութեան
մոծամանութիւնը կը կազմեն (55 առ
հարիւր ընդդէմ 23 առ հարիւր պոլ-
կարներու) հանդարտ նստան: Մակայն
Եւրոպայի կը յարաւելէ իր սխալին
մէջ, այսինքն կը յամար իր անյաջող
բարեկրթութեան մէջ եւ կը շարունա-
կէ անգիտանալ ճշմարիտ չարքը որով

անոր մը թողած է. անիկայ միայն
պատմական յիշատակ մը ունի, եւ ու-
րիշ ոչինչ»:

«Մակեդոնիոյ չկայ. քննադէպ այլ չը-
կան այլեւս Մակեդոնացիներ: Մակեդո-
նիոյն այսօր անբաժանելի մէկ մասն
է օսմանեան կայսրութեան որով չէ
կարելի դոյն անջատել: Անիկայ այն
կայսրութեան կենսաբովը պիտի ապրի
միայն, եւ վերջին ծայրագոյնները
պարագային, անոր հետ միայն պիտի
ընկնի: Ռուսիոյ երեք նահանգները՝
Սերբիոյ, Ռուսիոյ երեք նահանգները
նախնային ժողովրդի մի մասն են
եւ որոնք անկէն մէկէն կ'ը կազմեն
օսմանեան կայսրութիւնը: Տարբերու-
թիւն չէ կարելի դնել»:

«Եւ թէ Եւրոպայի շատ հոգածու է
հինքը կանգնեցնելու ինչու համար
չողջընդունի Լիւսաւորչական թագաւորու-
թիւնը, օրինակի համար, որ զոյու-
թիւն ունէր շատ մօտ ժամանակի մէջ
եւ որուն բնակչութիւնը տակաւին մի-
եւ նոյն Լիւսիոյ կը կազմեն»:

«Անցնիւք ուրիշ կարգ մը կարծիք-
ներու»:

«Կըսեն թէ Եւրոպայի միջամտու-
թիւնը անխուսափելի եղաւ, Մակեդո-
նիոյ մէջ խեղճ քրիստոնեաներու (Գ)
խնդրանքով, հայրենաբնակներուն եւ
բնակչութեան հետեւանքը: Հետե-
ւաբար, ըստ Եւրոպայի, բոլոր տիե-
զերքի մէջ մարդասիրութեան բարձր
զգացումներէ զգուած, Մակեդոնիոյ
մէջ միայն քրիստոնեաներ կան, ո-
րոնք քրիստոնեաներ եւ գիտութեան
կարօտ ըլլային, միջոցաւ ուրիշ ամէն
կողմ ամէն ինչ լաւ կ'ընթացայ: Ռու-
սիոյ բնակչութիւնը, օրինակ, երջան-
կութեան մէջ ապրին»:

«Այս առթիւ մեղ, թող ներուի հե-
տեւեւեալ այսպէս. Եւրոպայի ուղղակի
եւ բացարձակ միջամտութիւնը Մա-
կեդոնիոյ մէջ տեղի ունեցաւ միայն
Սոֆիոյի գոմթիւնի յայտարարութե-
ան յետոյ եւ պոլկարաց մասնակի
եւ անկարեւոր պատմութեան մը
Մանաւորի նահանգին մէջ, Ռուսիոյ
Եւրոպայի ուղեց ապագայ ցանկ
խառնակութիւնները կը սրեն եւ տրա-
մայրէն օգնելու եւ նեղուկ ըլլալու
խառնաբաններուն: Եթէ պոլկարները
հանդարտ նստէին եւ զէնքի չի դի-
մէին, եթէ մոխրի չի գալէն թուր-
քերու ազգականները ու գիւղերը, եթէ
չը կ'ստորեն ճամբը զգուշանային եւ
խեղճ մահմանականները, Եւրոպայի պի-
տի եւ կենար ամէն միջամտութեան
մակեդոնական խնդիրը չպիտի յուզ-
ւէր եւ պաշտպանուէր»:

«Եւրոպայի կանգնեցնելու կամ ան-
գիտանալ կը կեղծէ Մակեդոնիոյ բուն
չարքը: Ան կը մտածէ թէ Մակեդո-
նիոյ մէջ մէկ կողմը մահմանականներ
կան՝ որոնք չարագործներ են, եւ միւս
կողմը քրիստոնեաներ (մանաւորա-
պէս Պոլկարներ) որոնք զոհեր են:
Ռուսիոյ չարքը զարմանի կ'ալծեց մի-
ջոցներ ձեռք առնելով քրիստոնեանե-
րու, այսինքն Պոլկարներու, պաշտ-
պանութեան համար կարծեցեալ բար-
բարոսութեան զէնք, այսինքն կարծեց-
եալ իսլամական մոլորեցնութեան զէնք»:

«Փութաքը ըսել, Եւրոպայի շարա-
չար կը խաբուի: Իր բարբարոս(?) մի-
ջամտութեան ի վեր քրիստոնեաները
զիրար կը մորթոտեն, միջոցաւ մահ-
մանականները՝ որոնք բնակչութեան
մոծամանութիւնը կը կազմեն (55 առ
հարիւր ընդդէմ 23 առ հարիւր պոլ-
կարներու) հանդարտ նստան: Մակայն
Եւրոպայի կը յարաւելէ իր սխալին
մէջ, այսինքն կը յամար իր անյաջող
բարեկրթութեան մէջ եւ կը շարունա-
կէ անգիտանալ ճշմարիտ չարքը որով

անոր մը թողած է. անիկայ միայն
պատմական յիշատակ մը ունի, եւ ու-
րիշ ոչինչ»:

«Մակեդոնիոյ չկայ. քննադէպ այլ չը-
կան այլեւս Մակեդոնացիներ: Մակեդո-
նիոյն այսօր անբաժանելի մէկ մասն
է օսմանեան կայսրութեան որով չէ
կարելի դոյն անջատել: Անիկայ այն
կայսրութեան կենսաբովը պիտի ապրի
միայն, եւ վերջին ծայրագոյնները
պարագային, անոր հետ միայն պիտի
ընկնի: Ռուսիոյ երեք նահանգները՝
Սերբիոյ, Ռուսիոյ երեք նահանգները
նախնային ժողովրդի մի մասն են
եւ որոնք անկէն մէկէն կ'ը կազմեն
օսմանեան կայսրութիւնը: Տարբերու-
թիւն չէ կարելի դնել»:

«Եւ թէ Եւրոպայի շատ հոգածու է
հինքը կանգնեցնելու ինչու համար
չողջընդունի Լիւսաւորչական թագաւորու-
թիւնը, օրինակի համար, որ զոյու-
թիւն ունէր շատ մօտ ժամանակի մէջ
եւ որուն բնակչութիւնը տակաւին մի-
եւ նոյն Լիւսիոյ կը կազմեն»:

«Անցնիւք ուրիշ կարգ մը կարծիք-
ներու»:

«Կըսեն թէ Եւրոպայի միջամտու-
թիւնը անխուսափելի եղաւ, Մակեդո-
նիոյ մէջ խեղճ քրիստոնեաներու (Գ)
խնդրանքով, հայրենաբնակներուն եւ
բնակչութեան հետեւանքը: Հետե-
ւաբար, ըստ Եւրոպայի, բոլոր տիե-
զերքի մէջ մարդասիրութեան բարձր
զգացումներէ զգուած, Մակեդոնիոյ
մէջ միայն քրիստոնեաներ կան, ո-
րոնք քրիստոնեաներ եւ գիտութեան
կարօտ ըլլային, միջոցաւ ուրիշ ամէն
կողմ ամէն ինչ լաւ կ'ընթացայ: Ռու-
սիոյ բնակչութիւնը, օրինակ, երջան-
կութեան մէջ ապրին»:

«Այս առթիւ մեղ, թող ներուի հե-
տեւեւեալ այսպէս. Եւրոպայի ուղղակի
եւ բացարձակ միջամտութիւնը Մա-
կեդոնիոյ մէջ տեղի ունեցաւ միայն
Սոֆիոյի գոմթիւնի յայտարարութե-
ան յետոյ եւ պոլկարաց մասնակի
եւ անկարեւոր պատմութեան մը
Մանաւորի նահանգին մէջ, Ռուսիոյ
Եւրոպայի ուղեց ապագայ ցանկ
խառնակութիւնները կը սրեն եւ տրա-
մայրէն օգնելու եւ նեղուկ ըլլալու
խառնաբաններուն: Եթէ պոլկարները
հանդարտ նստէին եւ զէնքի չի դի-
մէին, եթէ մոխրի չի գալէն թուր-
քերու ազգականները ու գիւղերը, եթէ
չը կ'ստորեն ճամբը զգուշանային եւ
խեղճ մահմանականները, Եւրոպայի պի-
տի եւ կենար ամէն միջամտութեան
մակեդոնական խնդիրը չպիտի յուզ-
ւէր եւ պաշտպանուէր»:

«Եւրոպայի կանգնեցնելու կամ ան-
գիտանալ կը կեղծէ Մակեդոնիոյ բուն
չարքը: Ան կը մտածէ թէ Մակեդո-
նիոյ մէջ մէկ կողմը մահմանականներ
կան՝ որոնք չարագործներ են, եւ միւս
կողմը քրիստոնեաներ (մանաւորա-
պէս Պոլկարներ) որոնք զոհեր են:
Ռուսիոյ չարքը զարմանի կ'ալծեց մի-
ջոցներ ձեռք առնելով քրիստոնեանե-
րու, այսինքն Պոլկարներու, պաշտ-
պանութեան համար կարծեցեալ բար-
բարոսութեան զէնք, այսինքն կարծեց-
եալ իսլամական մոլորեցնութեան զէնք»:

«Փութաքը ըսել, Եւրոպայի շարա-
չար կը խաբուի: Իր բարբարոս(?) մի-
ջամտութեան ի վեր քրիստոնեաները
զիրար կը մորթոտեն, միջոցաւ մահ-
մանականները՝ որոնք բնակչութեան
մոծամանութիւնը կը կազմեն (55 առ
հարիւր ընդդէմ 23 առ հարիւր պոլ-
կարներու) հանդարտ նստան: Մակայն
Եւրոպայի կը յարաւելէ իր սխալին
մէջ, այսինքն կը յամար իր անյաջող
բարեկրթութեան մէջ եւ կը շարունա-
կէ անգիտանալ ճշմարիտ չարքը որով

անոր մը թողած է. անիկայ միայն
պատմական յիշատակ մը ունի, եւ ու-
րիշ ոչինչ»:

«Մակեդոնիոյ չկայ. քննադէպ այլ չը-
կան այլեւս Մակեդոնացիներ: Մակեդո-
նիոյն այսօր անբաժանելի մէկ մասն
է օսմանեան կայսրութեան որով չէ
կարելի դոյն անջատել: Անիկայ այն
կայսրութեան կենսաբովը պիտի ապրի
միայն, եւ վերջին ծայրագոյնները
պարագային, անոր հետ միայն պիտի
ընկնի: Ռուսիոյ երեք նահանգները՝
Սերբիոյ, Ռուսիոյ երեք նահանգները
նախնային ժողովրդի մի մասն են
եւ որոնք անկէն մէկէն կ'ը կազմեն
օսմանեան կայսրութիւնը: Տարբերու-
թիւն չէ կարելի դնել»:

«Եւ թէ Եւրոպայի շատ հոգածու է
հինքը կանգնեցնելու ինչու համար
չողջընդունի Լիւսաւորչական թագաւորու-
թիւնը, օրինակի համար, որ զոյու-
թիւն ունէր շատ մօտ ժամանակի մէջ
եւ որուն բնակչութիւնը տակաւին մի-
եւ նոյն Լիւսիոյ կը կազմեն»:

«Անցնիւք ուրիշ կարգ մը կարծիք-
ներու»:

«Կըսեն թէ Եւրոպայի միջամտու-
թիւնը անխուսափելի եղաւ, Մակեդո-
նիոյ մէջ խեղճ քրիստոնեաներու (Գ)
խնդրանքով, հայրենաբնակներուն եւ
բնակչութեան հետեւանքը: Հետե-
ւաբար, ըստ Եւրոպայի, բոլոր տիե-
զերքի մէջ մարդասիրութեան բարձր
զգացումներէ զգուած, Մակեդոնիոյ
մէջ միայն քրիստոնեաներ կան, ո-
րոնք քրիստոնեաներ եւ գիտութեան
կարօտ ըլլային, միջոցաւ ուրիշ ամէն
կողմ ամէն ինչ լաւ կ'ընթացայ: Ռու-
սիոյ բնակչութիւնը, օրինակ, երջան-
կութեան մէջ ապրին»:

«Այս առթիւ մեղ, թող ներուի հե-
տեւեւեալ այսպէս. Եւրոպայի ուղղակի
եւ բացարձակ միջամտութիւնը Մա-
կեդոնիոյ մէջ տեղի ունեցաւ միայն
Սոֆիոյի գոմթիւնի յայտարարութե-
ան յետոյ եւ պոլկարաց մասնակի
եւ անկարեւոր պատմութեան մը
Մանաւորի նահանգին մէջ, Ռուսիոյ
Եւրոպայի ուղեց ապագայ ցանկ
խառնակութիւնները կը սրեն եւ տրա-
մայրէն օգնելու եւ նեղուկ ըլլալու
խառնաբաններուն: Եթէ պոլկարները
հանդարտ նստէին եւ զէնքի չի դի-
մէին, եթէ մոխրի չի գալէն թուր-
քերու ազգականները ու գիւղերը, եթէ
չը կ'ստորեն ճամբը զգուշանային եւ
խեղճ մահմանականները, Եւրոպայի պի-
տի եւ կենար ամէն միջամտութեան
մակեդոնական խնդիրը չպիտի յուզ-
ւէր եւ պաշտպանուէր»:

«Եւրոպայի կանգնեցնելու կամ ան-
գիտանալ կը կեղծէ Մակեդոնիոյ բուն
չարքը: Ան կը մտածէ թէ Մակեդո-
նիոյ մէջ մէկ կողմը մահմանականներ
կան՝ որոնք չարագործներ են, եւ միւս
կողմը քրիստոնեաներ (մանաւորա-
պէս Պոլկարներ) որոնք զոհեր են:
Ռուսիոյ չարքը զարմանի կ'ալծեց մի-
ջոցներ ձեռք առնելով քրիստոնեանե-
րու, այսինքն Պոլկարներու, պաշտ-
պանութեան համար կարծեցեալ բար-
բարոսութեան զէնք, այսինքն կարծեց-
եալ իսլամական մոլորեցնութեան զէնք»:

«Փութաքը ըսել, Եւրոպայի շարա-
չար կը խաբուի: Իր բարբարոս(?) մի-
ջամտութեան ի վեր քրիստոնեաները
զիրար կը մորթոտեն, միջոցաւ մահ-
մանականները՝ որոնք բնակչութեան
մոծամանութիւնը կը կազմեն (55 առ
հարիւր ընդդէմ 23 առ հարիւր պոլ-
կարներու) հանդարտ նստան: Մակայն
Եւրոպայի կը յարաւելէ իր սխալին
մէջ, այսինքն կը յամար իր անյաջող
բարեկրթութեան մէջ եւ կը շարունա-
կէ անգիտանալ ճշմարիտ չարքը որով

կը տառապի Մակեդոնիոյն:

«Արդիւր եւ անկողմնակալ դատող-
ներու համար Մակեդոնիոյ մասին եր-
կու ճշմարտութիւն կայ: Ա) չկայ
մակեդոնական մասնաւոր չարք:
Բ) չկայ Մակեդոնիոյ մէջ մահմանա-
կան մոլորեցնող թիւն»:

(Շարունակելի)

Արդիւր հայ դրակահաւութեան է'ն փայ-
լուն աստղերէն մին ալ մարեցաւ յան-
ձին: Եղիա Տէմիրճիպաշեանի, իր հի-
ւանդադին վիճակը տարիներէ ի վեր
զինք կէս մեռեալ նկատել կուտայ:
Իր մահը մանաւանդ անով ցաւալի է
որ անձնասպան եղած է ինքզինք կա-
խելով իր բնակարանին մէջ: Եղիային
բեղմնաւոր զրիշը արդէն որ'ու ծա-
նօթ չէ: Երեւանեան եւ Եւրոպայեան
վարժարաններու այս փայլուն սանը
57 տարեկան նրթապէս խիստ ան-
ձուկ վիճակի մը մէջ վերջ տուած է
իր կեանքին: Արդէն իր մէջ ո'ր զո-
չի վարպետը, որ բեղմնաւոր միտքը այս
տխուր վախճանը չէ ունեցած:

— Բերայի Եւրոպայեան վարժարանի աղ-
քատ ուսանողներուն ինպատ 1800
ոսկի արժողութեամբ տուելու մը նուի-
րած է Ագաթան էֆ. Թահմապետուն:
— Չարեհ Գոչեանի թուրք կառա-
վարութեան յանձնուած լինելը չը
հաստատեն եգիպտոսի բոլոր թերթերը:
Եգիպտական կառավարութեան այս
վարժարանը իր աւարտ գայրոյթի տեղի
տուած է բոլոր եգիպտական թրքա-
հպատակներու մէջ Բեդիանուր բողոքի
մը պատրաստութիւն չը տեսնելու
Մեր յուսիս 24 թիւով հրատարակած
էրեք Բիւրէյէ գրուած անցորդի մը
նամակը, որ կ'ընթացէր թէ յուսիս
14 թիւ հոն հասնող աքաբական Լու:
մանիյի չորհնաւին մէջ թուրք ու-
սիկաներու հակողութեան տակ չը
թայակալ հայ մը կայ, «չորք 40 45
տարու թուի զէնքով մաշուած երես-
ով», որուն հետ խօսակցելու արդիւնը
են նամակագրին, ասոր հայ ըլլալուն
համար լիջ կալանութիւնը Գոչեան ըլլալու
էր:

— Կալկաթայի մէջ վերջերս մտած է
Տ. Յովսէփ Պողոսեան որ մօտաւորա-
պէս 30000 ոսկի ձգած է: Այս գո-
ւարին մէկ մասը պիտի գործածուի
հրանդանոցի մը շինութեան:

— Տեղուս թագ. Խորհրդոյ ընտու-
թի նը բեկանած. վսեմը ընտր.
ժողովոյ վնց անդամները եւ նախա-
գահը եւս շատ մը ապօրինութիւններ
տեսած ու տեղեկագրած են: Նոր ըն-
արութեան համար հրահանգ ուղղուած
է Պատրիարքարանէ:

— Աւստրիոյ մէջ կը կարդանք,
թէ Ամերիկայի առաջնորդ Տ. Եգիպ
Եպիսկ. Ապահոնի եգիպտոսեան բու-
գերու տակ կը շարունակէ քիչմէյ,
դեռ աչքը տնկած իր հեռաւոր սիրեց-
եալ հօտին, եւ . . . տոյարներուն
որանք կը յամանալ դաւուր

ի վիճակի չեն իրենց խնայած գրամով կամ ուրիշ տեղէ մը հանգստեան թողնելով իրենց ապրուստը հայթայթելու:

Ռուսիոյ կրթական նախարարը հրամանագիր մը հանած է, որով կարգիդէ իրական սեռին համալսարաններու մէջ ընդունուի իբրեւ ուսանող Ռուսիոյ մէջ 2000 է աւելի ուսանող հիւներ ստիպուած են այդ նոր հրամանով կիսատ ձգել իրենց ուսումը: Նոյն հրամանագիրը խիստ պայմաններ կը դնէ կրօնական վարժարաններէ շրջանուսարտ եղող ընծայացողներու դէմ, որոնք համալսարան մտնելով կողմնազատ կրօնաւոր ըլլալու պարտական թանկեն:

Բացի յետադիմական ու պահպանողական թերթերէն բոլոր մամուլը խոստի մը քննադատէ այդ նախարարական հրամանագիրը: Համալսարաններու բոլորէսէօրները եւս ստանձնած են ուսանողութիւնը: պաշտպանութիւնը այդ գրկով մին գլծ:

Այսօր աշխարհի մէջ գտնուած բըծիկներու թիւը ասքան ցոյց կը տրուի:

Անգլիա 33 907
Գերմանիա 22 518
Ռուսիա 21 489
Ֆրանսա 20 348
Իտալիա 18 345
Բոլոր Եւրոպայի մէջ 162, 334
Ամբողջ աշխարհի մէջ 228, 234

Գերմանիոյ մէջ 10,000 հոգւոյ մէջ 3250 հոգի թողնուած կը ընենէին 1888ին, իսկ 1907ին մնած են միայն 1625 հոգի:

Ատլանտիան Ուկրաինայի ամենախորանդունդներէն հանուած աւազները ոսկւոյ եւ արծաթի փոյի կը պարուսակեն, ասոնք քանակը չեն չափուուի Եւրոպայի մեծ է խորութիւնը ուսկից աւագը կը հանուի:

ՀԱՎԱՏՈՒՄԱԹ

ԹԻԻՐՔԻՆԱ

Սթանպուլտան ալքնան մէքթուպար շու սըրա թէքրար պիր չոգ էլ զմէնիւր թէվգըֆ օլունտըղընը պիւտիւրիւր, ձինայթթ մահճէմէսինին միւտտաիւմուսինսի շու գատընյարըն թէվգըֆընա էմիր վէրմիշ տիր: Մէրոքեան, Բիւշիւկեան, Թաթարեան, Պէյլիքեան, Կարսլեան, Փորթուգալեան, պու մէթէպէր վէ զէնկին ֆամիլիալարա մէնսուպ օլան գատընյար կէօնա ժէօն թիւրքէր իլէ միւնսէպաթտա պուլունուր յար բմըշ: Հալպուքի մէզպուրէ գատընյարըն էքսէրի ի չոգ սէնէլէրտէն պէրու թիւրքիտան իրագ պուլունիւրլար:

— Պիրինճի վէ իքինճի օրտու զապիթլէրինին քեաֆէօի թէրֆին ըսթպէ իթտիլէր: (աստիճանի բարձրացում ստացան):

— Գասթամօնիտէ աղըր գարր չըզլըզլար վուգու պուլունշ: Է հալի բէր ֆազիր օլմալլէ, վէր կիլէրի էստէմէք իսթէմէմիշ տիր: Օրայա տախի ասքէր Եօլանըլտը:

— Փէօն թիւրքէր թէհտիտ վէ մուգաթէլէյէ տէվամ իտէյօրլար:

Սէլանիքտէ պիր ասքէրիլէ գայմագամը, Սէրէզտէ սիւվարի գայմագամը գաթիլ իտէն է զապիթ օլուպ գաշմըշլար:

— Նաղըմ բաշա (սապըգ զապիթիլէ նաղըրը վէ Սիւրիա վալիսի) Սէլանիլէ վալի թալին օլունմուշ տըր:

— Սթանպուլ վէ Պէյօղլու թէլէկրաֆիսանէլէրի Սէլանիլ իչիւն թէլէկրաֆ գապու իթմէյօրլար: թէլլէր քէսիլմիշ օլմագ պէհանէսի իլէ, Ծայէթթա կէօրէ՝ ասքէրլէր թէլէկրահանէի զապթ իթմիշլէր:

— Պինպաշի Նիազի էֆէնտինին մայթթինտէքի ասըլար օրտուսը Օխրիտ կէօլիւնէ եագըն Սթարօօ քէօլիւնտէ պուլունիյօր: Օխրիտին գօնաղընը զապթ իտուպ, մէմուրլարը թարուէ պիր գօմիսին թէլլէր իտիլմիշ էհանինին միւնաղալարընը մուհաքէմէ իթմէք վաղիթէսի իլէ, Բէզա Նիյալի էֆէնտինին իմպ վէ մէօհրէ իլէ պօնօլար չըգարըլմըշ: պուլար գայմէ կիպի Օխրիտ գաղաթընտա ալուպ վէրիլիւր: վէ վէրկիլէրէ մօ գապիլ թտհօրիտարլար գապու իտուպ, տէֆթէրէ գայտ իտէյօրլար:

Խրիսթիյան էհալի քէնտի րէյինէ պըրագըլմըշ օլուպ, իսթէյէն ասըլարըն օրտուսընա տալիլ օլիյօր:

— Իսթիլալ Արնաւուտըղա եայըլմըշ տըր: Տէպրէտէ հարէքէթ բէք գուվլէթի օլտըղը կիպի խրիսթիանյարա տախի սիլահ տաղըտըլմըշ տըր:

— Բիրիքէնտէ իսլամ Արնաւուտլարտան 1000 քիշի քէնտի սիլահարը իլէ ասըլարա եարտըմ իթմէկէ հաղըրըգ կէօն թէրմիշլէր տիր:

— Էրքեանը հարպ պինպաշընը Հասան պէյ 80 նէֆէր իլէ Մանաստըրտան գաշմըշ օլուպ, Բիչէվտա տիկէր ասըլար իլէ պիր էշմիշ տիր:

12 սիւվարի վէ 7 բիտտէ զապթիլար տախի Մանաստըրտան չըգուպ Բիչսթատա ասըլար իլէ պիրէշմիշլէր:

— Սթանպուլ 10 յուլիս — Սթիւպ տէ Արնաւուտլարըն Էրեան իթտիլէր: Արնաւուտլարըն զապթ իթմէք իչիւն պիր Աւստրիա օրտուսընտ չըգմըշ տըր:

20000 Արնաւուտլար իւքիւպ վալիսինի գօլտուլար: Տէպրէ միւթէսարըֆը վէ Բիրիլպ գայմագամը գաթիլ օլունտուլար:

— Մանաստըր իսթիլալընը թէսքին իթմէք իչիւն կէօնտէրիլմիշ օլան իւշ պէօլիւկ ասքէր տինտաշլարը իւզէրինէ աթէշ իթմէք իսթէմէյուպ գաղսրմալարընա կէրի տէօնտիլէր:

— Բիւշիւք Մայիտ բաշա թէքրար Մատրաղա՝ վէ Էօմէր-Ռուշտի բաշա սէրասքէր թալին օլունտուլար:

— Պէրլինտէն պիր թէլէկրաֆա

պինտէն, պէօլիք տէվլէթլէր ինկիլիզ նօթասընա հիւսնի րիզա պէյան իթմիշլէր:

Ալմանիա իսէ Բուս նօթասընը ալտըգտան սօնրա քէնտի րէյինի պէյան իտէճէք իմիշ:

— Սէլանիլ 10 յուլիս — Ահմատուտան էէթիլէն 35,000 ասքէր ասըլար իլէ պիրլէշտիլէր: Հիւքմ կէնճ թիւրքէրին էլինտէ տիր:

— Սթանպուլ 10 յուլիս — Կէնճ թիւրքէրին հարէքէթինին եայըլմասը Սուլթանը Գանուըն Էսասի վէրմէկէ մէճպուր իթտի: զիրա պու հարէքթ Բուսիտա վէ Աճէմիստանտա օլանյարըն թըպըսը օլտըղընա գանմըշ տըր:

ՏԱԽԻԼՅԵ

Սօպրանիէ պուկիւն գարանիւր: Ֆէլիս Բրէնտէ վէքեալէթէն վիւքէլա րէյիս Մ. Մալինուլ իւքաղը օգուլաճաղ տըր:

Վիւքէլա թարաֆընտան 180 մէպուլարա զիյաֆէթ քէշիտէ օլունաճաղ տըր:

— Կէլէճէք Սօպրանիլէտէ մաթ պուլաթ (տպագրական) նիզամիա մէսինին պաշտան պաշա թաթիլի իլէ էսասէն թէպտիլի իզթիլա իթտիլինի ատիլիշ նաղըրը Մ. Գօսթուլ մէճլիստէ պէյան իթտի:

— Խարիճտէ թահսիլի ուլում իտէն պիւթիւն մէքթէպ հօճալարըն տիրօմալարընը մուայէնէ իթմէք իչիւն Մէարիֆ նէզալէթի իսթէմէքտէ տիր:

ԱճէՄԻՍՏԱՆ

Թէպրիլտէ պիր հաֆթատա 370 քիշի գաթիլ օլունմուշ վէ 700 եարէլէնմիշ տիր: Իսթիլալ պիւթիւն Աճէմիստանտա եայըլմագտա տըր: Իսթիլալըլար գըրմըղը պայրազլար իլէ Թէպրիլտէ կէզմէքտէ իմիշլէր: Թէպրիլտէ եագըն պիր պօմպա ֆապրիգասը պուլունմուշ տըր:

ԳԱՆՈՒՆԸ ԷՍՍԻ ԹԻԻՐՔԻՆԱՏԱ

ՍՈՒԼԹԱՆԸՆ ԻՐԱՏԷՄԻ

— օ —

Սօն սաաթտա Սթանպուլտան կէլէն տիւնքի թիւրք կաղէթալարընտա թէպլէղաթը րէսմիլէն սէրլէվհէսի իլէ աթիւսէքի սաթըրլար մինտէրիճ տիր:

«Շէրէֆ միւթէլիգ պուլուրըլան իրատէի սէնիլէի հաղըրէթի զըլուլահի մանմուգընճա մէրճիի ալիսինտէն քէշիտէ զըլունան զէլէկրաֆիսանէի ումուսի սուրէթի տիր:

«Թէսիսի ճէլիլի ճէնապը խիլաֆէթէնահի օլան Գանուըն Էսասիտէ սուրէթիլթէլի պէյան օլունան մէճլիսի մէպուսանըն իճթիմա տալէթ օլունմասը

շէրէֆ միւթէլիգ պուլուրըլան իրատէի սէնիլէի հաղըրէթի խիլաֆէթէնահի իճապը ալիսինտէն պուլունմուշ վէ հիւքմի ճէլիլի պիւթիլմէ վիւլաթը շահանէ վալիլիլթէրի իլէ էլվիաի զայրը միւլհապա միւթէսարիֆիլթէրինէ թէպլիզ գըլընմըշ օլմաղէ՝ օրաճատա գանուըն մէգըրտէ միւնտէրիճ օրֆաթը հալիզ տղանըն ինթիսապընըն իճալար:

— ~ —

ԹԻՐՔԻՆԱ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ

ՍՈՒԼԹԱՆԸՆ ԻՐԱՏԷՄԻ

Այս առաւօտ Պուլէն հասնող երէկուան թուրք թերթերուն մէջ «Պաշտօնական յայտարարութիւն» խորագրին տակ կը կարգանք հետեւեալ տույնը:

«Նորին Վահիտաուլթէնէն չընորհուած կայսերական իրատէին պարունակութեան համաձայն՝ բարձրագոյն պաշտօնատունէն քաշուած շրջաբերական հեռագրին պատճէնէն է:

«Նորին Խալիֆայիտան Վահիտաուլթեան հեղինակութիւնը եղող Սահմանադրութեան մէջ բացատրուած Երեսփոխանական Ժողովոյ գումարման հրաւեր կարգալ հրամայող բարձր իրատէին հիւան վրոյ ըտր նահանգներու նահանգապետութեանց եւ անշատ գաւառներու կառավարչութեանց հարորդուած ըլլալով այդ տեղ ալ յիշեալ օրինապէրն մէջ ցոյց տրուած հանգամանքները ունեցող անդամներուն ընտրութիւնը կը հրամայուի»:

ԹԻԻՐՔԻՆԱ

ՋԱՆԻՐԷ

ՊՈՒՂՏԱՑ	Վալիս	100 քիլո.	20/20-50
Արապա	57-62 լիպ.	14/16-40	
ԱՐԲԱ			
Վալիս	100 քիլո.	1-2/12-50	
Արապա	45-52 լիպ.	7.-8	
ԵՌԻԼԱՅ արապա	33-36 լիպ.	4.60-5.20	
»	100 քիլո.	11.50/12.	
ՋԱՎԱՍԻ արապա	52-57 լիպ.	8.40/9.60	
ՆԱՍՈՒԼԵՆ	100 քիլո.	16-17	
ՏԱՐԸ արապա		7.60-8.40	
ԴՕԼՕՁ արապա	55-60 լիպ.	17.18	
ԻՐՍԻՐ		10/40 41	
Կիւնտէ վալիս	5/10	վէ 40-50	
Բապա կէլմէքտէ.			

ՊԱՊԱԼԻՅԵ

Վարնա բիպտարնտա պաղպալիյէ մալլէրին պու կիւնքի ֆիյաթը, օլուն ֆրանք իլէ:

ՍԱՀԷ	1.95- 2.20
Շէրէլի նէմէ	90
Շէրէլի քէսմէլ սանարդ	45.—
Բիւրիւն ճէնօլա չուվալը	44.50
» Ֆիլիպէ »	—
» Լիւլիլիլ »	33.—
Բիգօն »	50.
ԿԱՁ Սանարդը	10.70
Չէթիլի եաղը քիլո	1.35- 1.40
ԴՈՒՐՈՒ Իւգիւմ	70/75.
Եր. մուրթա 100 ատէթի	5-20

Տպարան «Իրաւունք» — Վանա

Издатель: Д-ръ М. Торосианъ